

UKRAIŃSKA MORSKA PIECHOTA NA FRONCIE. CIĘŻKI BÓJ POD MARIUPOLEM

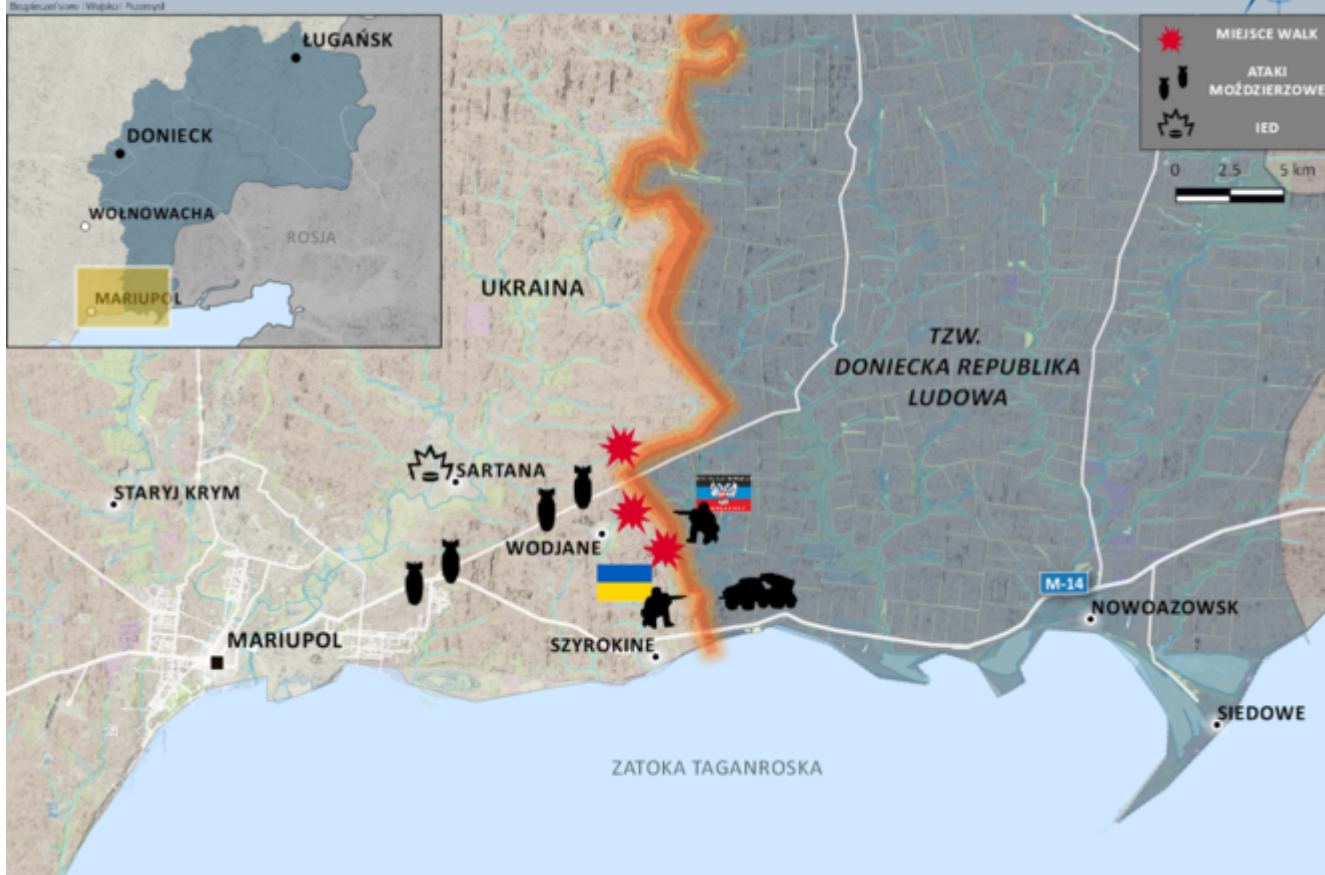
W ostatnim czasie notowane jest duże natężenie starć w Donbasie. Mimo formalnie obowiązującego rozejmu wzajemne ostrzały są na porządku dziennym. W marcu straty poniosła między innymi brygada piechoty morskiej. To szczególny związek taktyczny, także w wymiarze symbolicznym, bowiem został odtworzony na bazie dawnych „krymskich” jednostek - pisze Marcin Gawęda.

36. Brygadę Piechoty Morskiej Sił Zbrojnych Ukrainy sformowano w 2015 r. w oparciu o jednostki wycofane z półwyspu krymskiego - dwóch samodzielnych batalionów morskiej piechoty - 1. batalionu i 501. batalionu. Odbiło się to poprzez przeformowanie 36. Brygady Obrony Brzegowej, do której włączono oba wspomniane bataliony.

O tym, że wojna trwa nawet w sferze symboliki świadczy fakt, że w 2014 r. w ramach SZ FR sformowano batalion morskiej piechoty, który ukompletowany był w znacznym stopniu Ukraińcami, i który otrzymał numer... 501.

36. Brygada MP wchodzi strukturalnie w skład wojsk obrony brzegowej i - tym samym - podlega dowództwu Marynarki Wojennej Ukrainy (Wojskowo-Morskich Sił), jako podstawowy, chociaż nie jedyny, lądowy związek taktyczny.

Brygada przedstawiana jest jako jednostka elitarna (przywracany jest etos czarnego beretu), stąd pododdziały uczestniczą aktywnie w krajowych i międzynarodowych ćwiczeniach i szkoleniach. Jako ciekawostkę można podać, że od 2011 r. Ukraina jest oficjalnie partnerem i okresowym uczestnikiem bałkańskiej grupy bojowej „HelBRoC” (akronim od HELlas, Bułgaria, ROMania, Cyprus). W czasie walk w Donbasie w 2014 r. tymczasowo zawieszono uczestnictwo kompanii piechoty morskiej w HelBRoC, ale już jesienią na poligonie „Szyrokij Łan” do uczestnictwa w bałkańskiej taktycznej grupie bojowej przygotowywała się kompania desantowo-szturmowa 36. Brygady. Inny mniej znany przykład udziału ukraińskiej piechoty morskiej w ćwiczeniach międzynarodowych miał miejsce w 2016 r., kiedy to pododdział piechoty morskiej (pluton) uczestniczył w ćwiczeniach międzynarodowych Agile Spirit-2016 w Gruzji (z użyciem nie AK, ale M4).

Zadania, które kładzie się przed brygadą związane są, oczywiście, z obroną wybrzeża. Od początku trwania ATO brygada rozwinięta była na kierunku mariupolskim. W chwili obecnej uczestniczy częścią sił (rotacyjnie) w operacji antyterrorystycznej. Wiąże się to z wystawianiem grupy bojowej na linii rozgraniczenia, a co za tym idzie prowadzenia mniej lub bardziej aktywnych walk. W chwili obecnej, przy relatywnie zastygłym froncie, pod mianem walk należy rozumieć „małą wojnę” (patrole, wypady grup dywersyjno-rozpoznawczych, miny) oraz relatywnie ciężkie ostrzały, nawet z użyciem kalibrów 120-122 mm i powyżej.

Szczególnie bolesne straty odniosła brygada w marcu 2017 r. 2 marca pod Mariupolem, w miejscowości Sartana, poderwał się na fugasie jeden z morpiechów. W efekcie zginął jeden żołnierz 36. Brygady, a trzech odniosło obrażenia. Szczególnym punktem zapalnym okazała się miejscowość Wodjane w rejonie wołnowachskim w obwodzie donieckim, gdzie pozycje trzymają pododdziały 1. batalionu i 501. batalionu MP 36. Brygady. 6 marca, w wyniku trzygodzinnej wymiany ognia, zginął marynarz (matros) z 1. kompanii 1. batalionu. 10 marca w wyniku ostrzału artyleryjskiego w rejonie Mariupola zginął żołnierz 1. kompanii 501. batalionu MP. Szczególnie krwawym dla piechoty morskiej okazał się jednak 17 marca, gdzie zginęło dwóch żołnierzy z 501. batalionu. Marynarze ponieśli śmierć na posterunku w miejscowości Wodjane, kiedy blisko nich spadł pocisk, prawdopodobnie moździerzowy.

Zwiększenie intensywności bojów na kierunku mariupolskim (znowu okolice Wodjane) przyniosło brygadzie kolejne bolesne straty. 20 marca zginęło dwóch kolejnych żołnierzy piechoty morskiej, a kilku odniosło rany. Według strony ukraińskiej straty były wynikiem walki z grupą rozpoznawczo-dywersyjną i udanego kontrataku, a następnie silnego ostrzału z moździerzy i artylerii (w tym raketowej – BM-21), skierowanego na ukraiński pododdział. Ten, obłożony ciężkim ogniem, poniósł straty i został zmuszony do wycofania się na pozycje wyjściowe.

To, że elementy brygady rozmieszczone są na północ od Mariupola, nie może dziwić, bowiem z rejonu Wołnowachy grozi potencjalnie tak samo poważne zagrożenie na tym kierunku, jak ze wschodu, od Szyrokine (notabene piechota morska zluzowała tam jeszcze w 2015 r. elementy bojowe pułku „Azow”).

Warto na koniec wspomnieć, że silną stroną ukraińskich morpiechów jest nie tylko wysokie morale, ale także bogate doświadczenie wyniesione z Donbasu. W czasie ćwiczeń Agile Spirit-2016 w rozmowach między żołnierzami ukraińscy piechurzy morscy określani byli podobno mianem „szalonych”, co miało oczywiste odniesienie do toczących się walk w ATO. „Po tym, jak sojusznicy poznawali, jakiego rodzaju akcje bojowe u nas trwają, mówili nam, że jesteśmy „crazy man” - mówił dowódca ukraińskiego plutonu - i dodawał, że doświadczeń z ATO szczególnie ciekawi byli Amerykanie.

Fot. Ministry of Defense of Ukraine

Do dnia 23 marca, kiedy zakończono kwerendę materiałów, 36. Brygada poniosła bardzo dotkliwe straty - sześciu zabitych. Do tego należy dodać, co najmniej kilkunastu, jeśli nie więcej, rannych i kontuzjowanych. Jest to tylko wycinek poniesionych ostatnio strat, bo i luty nie był dla brygady w rejonie Wołnowachy łatwy. Tymczasem można się spodziewać, że także w kolejnych tygodniach Wodjane będzie równie „gorącym” punktem w Donbasie, jak np. Awdijiwka.

Struktura 36. Brygady Piechoty Morskiej SZU.

- dowództwo i sztab, Mikołajów
- batalion pancerny
- samodzielne bataliony morskiej piechoty
 - 1. batalion MP, Mikołajów
 - 501. batalion MP, Berdiańsk

- 701. batalion MP, Mariupol
 - brygadowa grupa artylerii
 - bateria dowodzenia i rozpoznania
 - dywizjon samobieżnej artylerii lufowej
 - dywizjon artylerii przeciwpancernej
 - dywizjon artylerii raketowej
 - artyleryjsko-raketowy dywizjon przeciwlotniczy
 - batalion remontowy
 - grupa zabezpieczenia inżynieryjnego
 - kompania rozpoznawcza
 - kompania strzelców wyborowych (snajperów)
 - kompania medyczna
- i inne pododdziały tyłowe.

Marcin Gawęda